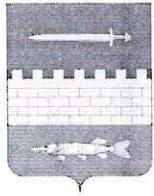


ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
НОВОШЕШМИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул. Советская, д.80,
с. Новошешминск, 423190



ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЯҢА ЧИШМӘ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ
Совет урамы, 80,
Яңа Чишимә авылы, 423190

: (8-84348) 2-31-00, факс: (8-84348) 2-20-22, chishma@tatar.ru

КАРАР

2015 елның «16» октябреннән

№ 287

«Татарстан Республикасы Яңа Чишимә муниципаль районы Черёмухово урта гомуми белем мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем учреждениесе уставын яңа редакциядә раслау түрүнда

«Россия Федерациясендә мәгариф түрүнда» 2012 елның 29 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Мәгариф түрүнда» 2013 елның 22 июлендәге 68-ТРЗномерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә һәм урнашу урыны адресы үзгәрүгә бәйле рәвештә **карап бирәм**:

1. Күшымтада бирелгән «Татарстан Республикасы Яңа Чишимә муниципаль районы Черёмухово урта гомуми белем мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем учреждениесе уставын яңа редакциядә расларга.

2. «Татарстан Республикасы Яңа Чишимә муниципаль районы Черемухово урта гомуми белем мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем учреждениесе директоры Курбатова Валентина Сергеевнага күрсәтелгән юридик затның уставын дәүләт теркәвенә алганда салым органында мөрәжәгать итүче вәкаләтен билгеләргә.

3. Әлеге каарның үтәлешен тикшереп торуны Татарстан Республикасы Яңа Чишимә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенең социаль мәсьәләләр буенча басарына йөкләргә.

Яңа Чишимә муниципаль районы
Башкарма комитеты
житәкчесе



Р.Р. Фасахов

Килеменгэн
Татарстан Республикасы Яңа Чишмә
муниципаль районны Башкарма комитетының
зилек һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы
рәисе
2015елның «___» № ___
_____ /Гордеева Н.А./

Килеменгэн
Татарстан Республикасы Яңа Чишмә
муниципаль районны Башкарма комитетының
Финанс-бюджет палатасы житәкчесе
2015елның «___» № ___

РАСЛАНГАН:

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә
муниципаль районны Башкарма комитеты
житәкчесенең 2015 елның «16» октябреннән
287 номерлы карары белән

/Фасахов Р.Р./



_____ /Завалишена Л.Л./

«Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль
районы Черемухово урта гомуми белем мәктәбе»
муниципаль бюджет гомуми белем учреждениесе

УСТАВЫ

(яңа редакциядә)

2015 ел

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының Черемухово урта гомуми белем мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем учреждениесе (алга таба - Учреждение) - лицензия нигезендә эшчәнлекнең төп төре буларак белем бирү эшчәнлеген башкаручы коммерцияле булмаган оешма.

1.2. Учреждениенең эшчәнлек предметы булып кеше, гайлә, жәмгыять һәм дәүләт мәнфәгатьләрендә һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез гомуми белем алуга Россия Федерациясе гражданнарының хокукларын тормышка ашыру; сәламәтлекне саклауны һәм ныгытуны тәэмин итү һәм шәхеснең төрле яклап үсеше өчен уңай шартлар тудыру, шул исәптән укучыларның өстәмә белем алуга булган ихтыяжын канәгатьләндөрү; граждандарның ялын тәэмин итү, халыкның мәдәни, спорт һәм башка эшчәнлеге өчен шартлар тудыру тора.

1.3. Учреждение эшчәнлегенең максаты - әлеге Уставның 4 пункты нигезендә белем бирү программалары, дәрәҗә һәм юнәлешләр буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыру

1.4. Учреждениенең рус телендә тулы рәсми атамасы: муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение «Черемуховская средняя общеобразовательная школа Новошешминского муниципального района Республики Татарстан».

Учреждениенең татар телендә тулы рәсми атамасы: «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Черемухово урта гомуми белем мәктәбе» гомуми белем муниципаль бюджет учреждениесе».

Учреждениенең рус телендә кыскартылган атамасы: МБОУ «Черемуховская СОШ».

1.5. Учреждениенең юридик адресы һәм урнашу урыны: 423195, Татарстан Республикасы, Яңа Чишмә районы, Черемухово Бистәсе авылы, Пролетар ур., 53 «А» йорт.

1.6. Учреждениенең гамәлгә куючысы һәм милекчесе-Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты. Учреждениене гамәлгә кую функцияләрен һәм вәкаләтләрен Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты турындагы Нигезләмә нигезендә «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге» муниципаль учреждениесе башкара.

1.7. Учреждение гамәлдәге законнар, аны Гамәлгә куючи тарафыннан билгеләнгән әлеге Устав нигезендә эшли.

1.8. Учреждениенең эшчәнлеке демократия, гуманизм, һәркем өчен мөмкин булган, гомумкешелек кыйммәтләрен, кеше тормышы һәм сәламәтлеке, гражданлық, шәхеснең ирекле үсеше принципларына нигезләнә.

1.9. Учреждение үз эшчәнлегендә федераль законнар, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы Президенты указлары һәм күрсәтмәләре, Россия Федерациясе һәм

Татарстан Республикасы Хөкүмәтенең каарлары һәм күрсәтмәләре, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы Хөкүмәте каарлары һәм күрсәтмәләре, Чүпрәле муниципаль районның норматив актлары, Гамәлгә куючы һәм әлеге Устав күрсәтмәләре белән житәкчелек итә.

1.10. Учреждениедә сәяси партияләрнең, ижтимагый-сәяси һәм дини хәрәкәтләрнең һәм оешмаларның (берләшмәләрнен) оештыру структураларын төзу һәм аларның эшчәнлеге рөхсәт ителми.

1.11. Укучылар инициативасы белән учреждениедә балалар ижтимагый берләшмәләре төзелергә мөмкин.

1.12. Учреждениедә уку, шәхеснең ихтияжларын, мөмкинлекләрен исәпкә алып, укучылар белән көндезге, көндезгә һәм читтән торыш яки читтән торыш укырга мөмкин.

Гайлә белеме һәм үзлегеннән белем алу учреждениедә арадаш һәм дәүләт йомгаклау аттестациясен үтү хокуки белән гамәлгә ашырыла.

Белем бирүнең төрле рәвешләрен һәм белем бирүнең формаларын яратыру рөхсәт ителә.

Гамәлдәге кануннарда башкасы каралмаган булса, мәгарифне алу рәвешләре һәм укыту рәвешләре тиешле федераль дәүләт белем бирү стандартлары, белем бирү стандартлары белән билгеләнә.

1.13. Тиешле шартлар һәм чарапар булган очракта, ата-аналарның (законлы вәкилләрнен) теләгә һәм запрослары буенча учреждениедә озайтылган көн төркемнәре ачылырга мөмкин.

1.14. Учреждениедә укучыларга медицина хезмәте «Яңа Чишмә РҮХ» ДАССОсы белән «Яңа Чишмә РҮХ» ДАССОсына беркетелгән Черемухово фельдшер-акушерлык пунктының медицина хезмәткәрләре белән килешү нигезендә тәэммин ителә. Учреждение предоставляет помещение с соответствующими условиями для профилактического осмотра обучающихся медицинским работникам.

1.15. Бухгалтерлык исәбен алып бару «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге» муниципаль учреждениесенең үзәкләштерелгән бухгалтериясе тарафыннан башкарыла.

1.16. Туклануны оештыру Учреждениенең структур бүлекчәсе булган мәктәп ашханәсендә, бюджет акчалары, мәктәп яны участогында үстерелгән продукция һәм ата-аналар акчасы хисабына башкарыла.

2. УЧРЕЖДЕНИЕ ЭШЧӘНЛЕГЕН ОЕШТЫРУ.

2.1. Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары белән бирелә торган белем бирү эшчәнлегенә хокук һәм ташламалар Учреждениедә аңа лицензия бирелгән көннән барлыкка килә.

2.2. Учреждение гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт аккредитациясен уза.

2.3. Учреждениенең юридик көчкә ия булмаган, әлеге Устав һәм структур бүлекчә

турында нигезләмә, Учреждениенең уставы билгеләгән тәртип нигезендә эшләүче структур бүлечәләләре һәм шул исәптә филиаллары булырга мөмкин.

2.4. Белем бирү эшчәнлеге Россия Федерациясе һәм (яисә) Татарстан Республикасы дәүләт теленде гамәлгә ашырыла

2.4.1. Тел, мәгариф телләре, Россия Федерациясе законнары нигезендә, учреждениенең гамәлгә ашырыла торган мәгариф программалары буенча локаль норматив актлары белән билгеләнә.

3. УЧРЕЖДЕНИЕНЕҢ КОМПЕТЕНЦИЯСЕ, ХОКУКЛАРЫ, БУРЫЧЛАРЫ һәм ҖАВАПЛЫЛЫГЫ.

3.1. Учреждение компетенциясенә керә:

- 1) укучыларның эчке тәртип кагыйдәләрен, эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, башка локаль норматив актларны эшләү һәм кабул итү;
- 2) дәүләт һәм жирле нормалар һәм таләпләр, шул исәптән федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә, белем бирү эшчәнлеген, биналарны матди-техник тәэмин итү;
- 3) Гамәлгә куючыга һәм жәмәгатьчелеккә финанс һәм матди чараларның керүе һәм тотылуы турында еллык хисап, шулай ук үз-үзене тикшерү нәтижәләре турында хисап бирү;
- 4) штат расписаниесен билгеләү;
- 5) хезмәткәрләрне эшкә алу, алар белән бәяләмә һәм хезмәт килешүләрен өзу, вазыйфаи бурычларны бүлү, хезмәткәрләргә өстәмә һәнәри белем бирү шартлары тудыру һәм оештыру;
- 6) Учреждениенең белем бирү программаларын эшләү һәм раслау;
- 7) Учреждениене үстерү программасын Гамәлгә куючы белән килешү буенча эшләү һәм раслау;
- 8) Учреждениегә укучыларны кабул итү;
- 9) дәүләт аккредитациясенә ия булган башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем бирү программаларын, шулай ук әлеге белем бирү программаларын гамәлгә ашырганда куллануга рөхсәт ителгән уку әсбапларын гамәлгә ашырганда кулланырга тәкъдим ителгән дәреслекләр исемлеген билгеләү;
- 10) укучыларның өлгерешен һәм арадаш аттестациясен агымдагы тикшереп торуны гамәлгә ашыру, аларның рәвешләрен, ешлыгын һәм уздыру тәртибен билгеләү;
- 10.1) укучыларны уку, физкультура, спорт, ижтимагый, фәнни, фәнни-техник, иҗади, эксперименталь һәм Инновацион эшчәнлектәге уңышлары очен бүләкләү.

- 11) белем бирү программаларын үзләштерү нәтижәләрен индивидуаль исәпкә ала, шулай ук әлеге нәтижәләр турындагы мәгълүматны архивларда көгөзь һәм (яисә) электрон чыганакларда саклау;
- 12) укыту һәм тәрбия, белем бирү технологияләрен, электрон укыту методларын куллану һәм камилләштерү;
- 13) үз-үзенне тикшерү уздыру, белем бирүне бәяләүнен әчке системасы эшләвен тәэммин итү;
- 14) укучыларның һәм учреждение хезмәткәрләренең сәламәтлеген саклау һәм нығыту, туклануын оештыру өчен кирәклө шартлар тудыру;
- 14.1) мәгариф өлкәсендә дәүләт сәясәтен эшләү һәм норматив-хокукий җайга салу функцияләрен гамәлгә ашыручи федераль башкарма хакимият органы билгеләгән тәртиптә наркотик чаралар һәм психотроп матдәләр қуллануны иртәрәк ачыклау максатларында укучыларның социаль-психологик тестын оештыру;
- 15) укучыларның физик культура һәм спорт белән шөгыльләнүе өчен шартлар тудыру;
- 16) белем алу турында һәм (яки) квалификация турында документлар бланклары, «Укуда аерым уңышлары өчен» медальләрен сатып алу яки әзерләү;
- 17) Учреждениядә гамәлгә ашырыла торган һәм Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары белән тыелмаган белем алучыларның, ата-аналарның (законлы вәкилләренең) ижтимагый берләшмәләре эшчәнлегенә ярдәм итү;
- 18) фәнни-методик эшне оештыру, шул исәптән фәнни һәм методик конференцияләр, семинарлар оештыру һәм үткәрү;
- 19) «Интернет»челтәрендәге учреждениенең рәсми сайтын булдыруны һәм алыш баруны тәэммин итү;
- 20) белем бирү эшчәнлеген оештыру һәм гамәлгә ашыруның төп мәсьәләләре буенча, шул исәптән регламентлаштыручу локаль норматив актлар кабул итү:
 - укучыларны кабул итү кагыйдәләре;
 - укучыларның дәресләр режимы;
 - укучыларның өлгерешен һәм арадаш аттестациясен тикшереп торуның рәвешләре, вакыты һәм тәртибе;
 - балигъ булмаган балаларны күчерү, күчерү һәм яңадан торғызу тәртибе һәм нигезләре, балигъ булмаган балаларның учреждение һәм (яки) ата-аналары (законлы вәкилләре) арасында мәнәсәбәтләрне рәсмиләштерү, туктатып тору һәм туктату тәртибе;
 - гамәлдәге законнар нигезендә йомгаклау аттестациясен үткәрү тәртибе һәм формалары;
 - белем алу турында документ бирү тәртибе;

- һәм башкалар.

21) Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә башка мәсъәләләр.

3.2. Учреждение гражданнарың сәламәтлеген саклау өлкәсендәге консультация, агарту эшчәнлеген, эшчәнлекне оештыру максатларына каршы килмәгән башка эшчәнлекне алыш барырга, шул исәптән каникул вакытында укуучыларның ялын һәм сәламәтләндүрүен оештыруны (тәүлек буе яки көндөзге тору белән) гамәлгә ашырырга хокуклы.

3.3. Учреждение үз эшчәнлеген мәгариф турыйнdagы законнар нигезендә, шул исәптән, мәгариф турыйнdagы законнар нигезендә башкарырга тиеш:

1) белем бирү программаларын тулы күләмдә гамәлгә ашыруны тәэмин итәргә, укуучыларны билгеләнгән таләпләргә әзерләү сыйфатының, кулланыла торган рәвешләрнен, чараларның, укыту һәм яшь, психофизик үзенчәлекләргә, сәләтләргә, кызыксынуларга һәм укуучыларның ихтияжларына туры килүен тәэмин итәргә;

2) белем алучыларны укытуның, тәрбияләүнен, өйрәнүчеләрне карауның һәм карауның куркынычсыз шартларын, белем алучыларның, мәгариф оешмасы хезмәткәрләренен тормышын һәм сәламәтлеген тәэмин итә торган билгеләнгән нормалар нигезендә аларның әчтәлеген булдырырга;

3) балигъ булмаган укуучыларның, муниципаль мәгәриф учреждениесе хезмәткәрләренен укуучыларның, ата-аналарының (законлы вәкилләренен) хокукларын һәм ирекләрен үтәргә.

3.4. Учреждение Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә аның компетенциясенә караган функцияләрне үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән, уку планы нигезендә белем бирү программаларын тулысынча гамәлгә ашырган, үз чыгарылып сыйныф укуучыларның белем сыйфаты, шулай ук тәрбияләнүчеләрен, мәгариф оешмасы хезмәткәрләренен тормышы һәм сәламәтлеген тәэмин итән. Балигъ булмаган балаларның, ата-аналарының (законлы вәкилләренен) хокукларын һәм ирекләрен барлыкка китерү турыйнdagы законнарда каралган белем алу хокукин законсыз чикләү, белем бирү эшчәнлеген оештыру һәм гамәлгә ашыру таләпләрен бозган өчен һәм аның вазыйфаи затлары гамәлдәге закон таләпләре нигезендә жаваплы.

4. ГАМӘЛГӘ АШЫРЫЛА ТОРГАН БЕЛЕМ БИРҮ ПРОГРАММАЛАРЫ ТӨРЛӘРЕ

4.1. Учреждение гомуми белем дәрәҗәләре нигезендә белем бирү процессын гамәлгә ашыра:

башлангыч гомуми белем;

төп гомуми белем;

урта гомуми белем.

4.2. Башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем бирү программалары дәвамчан булып тора.

4.3. Учреждение өстәмә белем бирү программаларын, шулай ук тиешле лицензияләр булганда мәктәпкәчә белем бирү программасын гамәлгә ашыра ала.

4.4. Учреждение дәүләт аккредитациясе булган белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыра, федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә һәм тиешле үрнәк төп программаларны исәпкә алып, белем бирү программаларын эшли.

4.5. Башлангыч гомуми, төп гомуми һәм урта гомуми белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген оештыру, тиешле шартлар булганда, аерым уку предметларын, предмет өлкәләрен тирәнтен өйрәнүне тәэмин итүче укучыларның белем алу ихтыяжларын һәм мәнфәгатьләрен исәпкә алып, эчтәлекне дифференциацияләүгә нигезләнергә мөмкин (профилье уқыту).

4.6. Учреждениедә мөмкинлекләре чикләнгән балаларның адаптацияләнгән төп гомуми белем бирү программалары буенча гомуми белем алу, әлеге укучылар тарафынан белем алу өчен маҳсус шартлар тудырганда гамәлгә ашырыла ала.

Сәламәтлекләре буенча мөмкинлекләре чикләнгән укучыларны белем алу башка укучылар белән бергә, шулай ук белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы аерым сыйныфларда, төркемнәрдә яки аерым оешмаларда оештырылырга мөмкин.

4.7. Учреждениегә тиешле дәрәҗәдәге белем алу хокукуна ия гражданнар кабул ителә. Учреждениегә гражданнарны кабул итү тәртибе мәгариф өлкәсендә Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары, әлеге Устав һәм «укучыларны мәктәпкә кабул итү (кабул итү) тәртибе турында» Нигезләмә белән билгеләнә.

4.7.1. Белем бирү учреждениесенә уқырга керүчеләр өчен кабул итүнен тигез шартлары нигезендә кабул ителә.

4.7.2. Белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешма уқырга керүче һәм (яки) аның атанааларын (законлы вәкилләрен) үзенең уставы, белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыруга лицензиясе, дәүләт аккредитациясе турында таныклык, белем бирү эшчәнлеген оештыруны һәм гамәлгә ашыруны регламентлаучы белем бирү программалары һәм башка документлар белән таныштырырга тиеш.

4.7.3. Төп гомуми белем бирү программалары буенча укуга кабул итү һәркем өчен мөмкин булган нигездә үткәрелә. Физик мөмкинлекләре чикләнгән балалар адаптацияләнгән төп гомуми белем бирү программасы буенча бары тик аларның эти-әниләре (законлы вәкилләре) ризалыгы белән һәм психолого-педагогик комиссия тәкъдимнәре нигезендә генә уқырга кабул ителә.

4.7.4. Өстәмә белем бирү программалары буенча уқырга кабул итү локаль норматив актлар белән Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган шартларда үткәрелә.

4.7.5. Учреждениегә кабул итү кагыйдәләре локаль акт белән регламентлана.

Учреждение укучыларны 1 сыйныфтан 11 сыйныфка кадәр уқытуны оештыра.

Сәламәтлеге торышы буенча каршылыклар булмаса, алты яштә алты айга житкән, әмма сиғез яшь тулып узмаган балаларны 1 сыйныфка кабул ителә. Ата-аналар (законлы вәкилләр) hәм гамәлгә куючы рөхсәте буенча Учреждение балаларны иртә яштә укыту өчен кабул итәргә хокуклы.

Гражданнарны Учреждениегә кабул итү баланың шәхесен раслаучы документ, баланың туу туринда таныклыкның оригиналы hәм күчермәсе, яшәү урыны буенча баланы теркәү турындагы таныклыкның оригиналы hәм күчермәсе күрсәтелгән ата-ананың (законлы вәкилләрнең) шәхси гаризасы буенча гамәлгә ашырыла.

Беренче сыйныфка уку елы дәвамында яки икенче hәм аннан соңгы сыйныфларга кабул иткәндә укучыларның ата-аналары (законлы вәкилләре) элек укыган учреждение тарафыннан бирелгән шәхси эшен тәкъдим итә.

Учреждениегә кабул итү туринда ата-аналарның (законлы вәкилләрнең) гаризасы, «Мәктәпкә укучыларны кабул итү (исәпләү) тәртибе туринда»гы Нигезләмәдә каралган документлар белән директор исеменә бирелә.

Гражданы кабул иткәндә Учреждение аны hәм (яки) аның ата-анасын (законлы вәкилләрен) әлеге Устав, белем бирү эшчәнлеген алыш бару хокукуна лицензия, Учреждениене дәүләт аккредитациясе туринда таныклык, Учреждениенең гамәлгә ашырыла торган төп белем бирү программалары hәм белем бирү процессын оештыруны регламентлаучы башка документлар белән таныштырырга тиеш. Баланың ата-анасын (законлы вәкилләрен) таныштыру факты, шул исәптән гомуми файдаланудагы мәгълумат системалары, белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыруга лицензия, мәктәпне дәүләт аккредитациясе туринда таныклык, Устав h.б. норматив документлар белән мәктәпкә кабул итү турындагы гаризада теркәлә hәм баланың ата-анасының (законлы вәкилләренең) шәхси имzasы белән таныклана.

Кабул итү процедурасы «Россия Федерациясендә мәгариф туринда» Федераль законга hәм «Мәгариф туринда» Татарстан Республикасы законына, гомуми белем бирү учреждениесе hәм әлеге Уставка каршы килә алмаган «Мәктәптә укучыларны кабул итү (исәпләү) тәртибе туринда» Нигезләмә белән жентекләп регламентлана. Гаризаны кабул иткәндә учреждение мөрәҗәгать итүченең шәхесен таныклый торган документ белән туганлык мөнәсәбәтләре фактын hәм киләчәкнең законлы вәкиленең вәкаләтләрен билгеләү өчен таныштырырга тиеш.

Әлеге территориядә яшәмәүче Учреждениядә буш урыннар булмаганга гына кабул итүдән баш тартырга мөмкин.

5. УЧРЕЖДЕНИЕ БЕЛӘН ИДАРӘ ИТҮ

5.1. Учреждение белән идарә итү бердәм башлангыч hәм коллегиальлек принципларын ярапштыру нигезендә гамәлгә ашырыла.

5.2. Учреждениенең бердәм башкарма органы - аның директоры, ул Учреждение эшчәнлегенә агымдагы житәкчелек итә:

Учреждение житәкчесе компетенциясенә учреждение эшчәнлегенә ағымдагы житәкчелек иту мәсъәләләре керә, әлеге устав белән гамәлгә куючы һәм күзәтчелек советы компетенциясенә кертелгән мәсъәләләрдән тыш.

Учреждение директоры үз эшчәнлеген гамәлгә куючы белән төзелгән хезмәт килешүе нигезендә башкара.

Учреждение директоры үз эшчәнлегендә Гамәлгә куючы өчен хисап тоткан. Учреждение директоры ышанычнамәсез Учреждение исеменнән эш итә, аның мәнфәгатьләрен барлык органнарда һәм оешмаларда яклый, аның исеменнән алыш-бирешләр кыла, Учреждениенең штат расписаниесен, аның финанс-хужалык эшчәнлеге планын, Учреждение эшчәнлеген регламентлаучы локаль актлар, мәгариф программалары планын раслый, Учреждениенең барлык хезмәткәрләренә һәм укучыларга мәжбүри булган боерыкларны чыгара.

Учреждение директоры мәгариф, фәнни, тәрбия эше һәм белем бирү оешмасының оештыру-хужалык эшчәнлеге белән житәкчелек иту өчен җаваплы.

5.3. Учреждениядә идарәнең коллегиаль органнары формалаша, аларга Учреждениенең хезмәт колективының гомуми жыелышлары, педагогик совет, ата-аналар комитеты керә.

Укучыларның, балигъ булмаган укучыларның ата-аналарының (законлы вәкилләренең) һәм педагогик хезмәткәрләрнең фикерләрен исәпкә алу максатларында, аларның хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагыла торган локаль норматив актлар Учреждениесе, балигъ булмаган укучыларның һәм педагогик хезмәткәрләрнең укучылар, ата-аналар (законлы вәкилләр) инициативасы буенча Учреждениедә: - укучыларның киңәшләр, балигъ булмаган балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре) советлары яки башка органнар булдырыла;

- Учреждение хезмәткәрләренең һөнәри берлекләре эшли.

5.4. Укыту-тәрбия процессын үстерү һәм камилләштерү, укытучыларның һәм тәрбиячеләрнең һөнәри осталыгын һәм иҗади үсешен арттыру максатларында Учреждениедә Педагогик совет - Учреждениенең барлык педагогик хезмәткәрләрен, шул исәптән, бергә эшләүчеләрне берләштерүче коллегиаль орган эшли.

Учреждение директоры рәислегендә педагогик совет:

* гомуми белем бирүнен федераль дәүләт стандартына туры килә торган программалардан төрле эчтәлектәге төрле варианtlарны сайлаг алә һәм сайлый, белем бирү процессында кулланырга тәкъдим ителгән (рөхсәт ителгән) дәреслекләрнең расланган федераль исемлекләреннән, шулай ук белем бирү процессында куллануга рөхсәт ителгән уку әсбапларыннан торган дәреслекләр исемлеген билгели.

* Учреждениенең уку эше нәтижәләренең, дәүләт аттестациясенең арадаш һәм йомгаклау нәтижәләренең, аларны әзерләү һәм тоту чараларының һәм гамәлләренең торышын, укучыларның укудан куылудын бетерү чараларының торышын карый.

* Тәрбия эшненең торышын һәм нәтижәләрен, укучыларның дисциплинасын карый, сыйныф житәкчеләренең һәм башка хезмәткәрләрнең эш хисапларын тыңлый.

- * Методик совет эшчәнлеген, педагогик һәм мәгълүмати технологияләрне, укыту методларын һәм чараларын да кертеп, методик эшнең торышын һәм нәтиҗәләрен карый.
- * Предмет буенча методик берләшмәләрне (МО) төзү тәртибен, аларның утырышларын уздыру ешлыгын, вәкаләтләрен билгели, авторлык программалары, дәреслекләр, уку һәм методик ярдәмлекләр өлкәсендә эш тәҗрибәсен тыңлый һәм тикшерә.
- * Педагогик хезмәткәрләрнең квалификациясен күтәрү, аларның белем бирү процессы һәм белем бирү технологияләре методикаларын, шул исәптән дистанцион белем бирү технологияләрен куллану һәм камилләштерү буенча иҗади башлангычларын үстерү эшләрен оештыра.
- * Арадаш аттестация үткәрү формасы турында Карап кабул итә, ул үткәрелә торган уку предметларын билгели.
- * Укучыларны йомгаклау аттестациясенә кертү, укучыларны икенче сыйныфка күчерү, шартлы рәвештә икенче сыйныфка күчерү, учреждениедән чыгару, шулай ук ата-аналар (законлы вәкилләр) белән килешенеп, шул ук сыйныфта кабат укыту, компенсацияләүче укуны классларга күчерү яки укуларын башка рәвешләрдә дәвам итү турында карап кабул итә.
- * Укучыны Учреждениедән гамәлдәге законнарда каралган очракларда төшереп калдыру турында карап кабул итә.
- * Педагогик вазифаларны биләүгә конкурс иғълан итү һәм аның шартларын раслау турында Карап кабул итәргә мөмкин.

Педагогик совет үз составыннан секретарьны сайлый, беркетмә алып бара. Педагогик советларның беркетмәләренә рәис һәм секретарь кул куя.

Учреждениенең педагогик советы директор тарафыннан кирәк булган саен, әмма ельина кимендә дүрт тапкыр чакырыла. Педагогик советның чираттан тыш утырышлары аның составының өчтән бер өлеше таләбе буенча үткәрелә.

Педагогик совет каары тулы хокуклы дип санаала, әгәр дә аның утырышында педагогик хезмәткәрләрнең кимендә өчтән икесе катнашса һәм карап өчен шундагыларның яртысыннан артыгы тавыш бирсә. Тавышлар саны тигез булганда, Учреждениенең Педагогия советы рәисенең тавышы хәлиткеч булып тора. Тавыш бирү процедурасы Учреждениенең Педагогик советы тарафыннан билгеләнә. Педагогик совет каарлары Учреждение директоры боерыклары белән тормышка ашырыла.

5.5. Хезмәт колективының гомуми жыелышы - Учреждениенең барлык хезмәткәрләрен, шул исәптән, бергә эшләүчеләрне дә берләштерүче дайими эшләүче коллегиаль орган.

Хезмәт колективының гомуми жыелышы:

- хезмәт тәртибе кагыйдәләре турында фикер альша һәм кабул итә;
- күмәк килешү төзи һәм фикер альша;
- Учреждение эше тәртибенә бәйле башка мәсьәләләр турында фикер альша;

Учреждение хезмәткәрләренең гомуми жыелышы үз составыннан рэисне һәм секретарен сайлый. Учреждение хезмәткәрләренең гомуми жыелышының каары, эгәр аның утырышында аның составының кимендә яртысы катнашса, тулы хокуклы дип санала. Хезмәт колективының гомуми жыелышы кирәк булган саен, әмма елына кимендә 1 тапкыр үткәрелә.

5.6. Ата-аналар комитеты укучыларны тәрбияләүдә һәм уқытуда Учреждениягә ярдәм итү максатларында төзелә.

Учреждениенең ата-аналар комитеты күпчелек тавыш белән ата-аналарның гомуми жыелышында бер елга сайланы. Ата-аналар комитетыннан председатель һәм секретарь сайланы. Ата-аналар комитеты әгъзалары саны ата-аналарның гомуми жыелышы белән билгеләнә, әмма һәр класстан кимендә бер вәкил.

Укучыларның ата-аналары советының бурычлары булып тора:

- * педагогик коллектив һәм гайлә балаларына тәрбия йогынтысының бердәмлеген билгеләү максатыннан, гайлә белән учреждение арасындагы элемтәне һөрьяклап ныгыту;
- * ата-аналарны Учреждение тормышында актив катнашуга һәм уқыту-тәрбия процессын оештыруга жәлеп итү.

6. БЕЛЕМ БИРУ ЭШЧӘНЛЕГЕН МӨЛКӘТ һәм ФИНАНС БЕЛӘН ТӘЭМИН ИТҮ

6.1. Учреждениенең мөлкәте ача оператив идарә хокукунда беркетелә.

6.2. Учреждение гамәлгә куючи ризалыгыннан башка әлеге мөлкәтне сатып алуға бүләп бирелгән акчалар хисабына үзләренә беркетелгән күчемсез мөлкәт һәм аеруча кыйммәтле күчемсез мөлкәт белән эш итәргә хокуклы түгел.

6.3. Учреждение үзенә беркетелгән мөлкәтне һәм аны гамәлгә куючи тарафыннан бүләп бирелгән акчаларга сатып алынган мөлкәтне әлеге Уставта беркетелгән максатларны һәм эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен генә куллана.

6.4. Учреждение үз йөкләмәләре буенча Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә жавап бирә.

6.5. Учреждениене финанс белән тәэммин итү расланган муниципаль бирем нигезендә субсидияләр рәвешендә гамәлгә ашырыла.

6.6. Учреждение түләүле белем бирү хезмәtlәре күрсәту турындагы шартнамәләр буенча физик һәм юридик затлар акчасы хисабына эшчәнлек алып барырга хокуклы. Түләүле белем бирү хезмәtlәре физик һәм юридик затлар акчасы хисабына түләүле белем бирү хезмәtlәре күрсәту турындагы шартнамәләр буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашырудан г.

Түләүле белем бирү хезмәtlәре күрсәту турындагы Керем учреждение тарафыннан устав максатларына туры китереп кулланыла.

Түлэүле белем бирү хезмэтлэрэ белем бирү эшчэнлэгэ урынына күрсэтелэ алмый, аны финанс белэн тээмин иту федераль бюджет, Россия Федерациисе субъектлары бюджетлары, жирле бюджетлар хисабына гамэлгэ ашырыла.

Учреждениедэ түлэүле белем бирү хезмэтлэрэ белем бируче, аны үстерүче, оештыру нэм сэламэтлэндерү хезмэтлэрэ булырга мөмкин.

Учреждениелэрдэ белем бирү нэм үстерүче түлэүле белем бирү хезмэтлэрэнэ түбэндэгелэр керэ:

- учреждениенец статусын билгели торган төп белем бирү программаларыннан тыш, элеге программалар бюджеттан финансланмаган очракта, белем бирү программаларын гамэлгэ ашыру;
- уку планы кысаларында предметларны тирэнтен өйрэнү буенча дэреслэр нэм тормышка ашырыла торган төп нэм өстэмэ белем бирү программалары;
- бу учреждениедэ белем алмаган укучылар өчен репетитор хезмэтлэрэ;
- элеге программалар бюджеттан финансланмаган очракта, гомуми белем бирү (өстэмэ) программалары гамэлгэ ашырыла торган түгэрэклэр, секциялэр;
- мэктэпкэчэ белем бирүнэц төп гомуми белем бирү программасын гамэлгэ ашыручи Учреждениегэ йөрүче балаларга мэктэпкэчэ белем бирү программалары буенча индивидуаль нэм төркемле укыту, шулай ук балаларны мэктэп тормышы шартларына яраклаштыру программалары;
- мэктэпкэчэ яштэгэ балаларны физкультура-спорт юнэлешендэгэ өстэмэ программалар буенча укыту.

Оештыру түлэүле хезмэтлэрэнэ шартларны яхшырту нэм оештыру керэ:

- укучыларны тукландыру;
- белем бирү процессына кагылышлы төрле чаралар ,шул исээптэн семинарлар, конференциялэр, түгэрэк өстэллэр;
- ярышлар, конкурслар;
- походлар, экскурсиялэр, сэяхэтлэр, слетлар;
- лагерьлар, слётлар;
- озайтылган көн төркемендэгэ ата-аналар соравы буенча эш;
- мэгълумати-техник нэм инженер-техник хезмэтлэр;
- полиграфия хезмэтлэрэ.

Сэламэтлэндерү түлэүле хезмэтлэрэнэ сэламэтлекне ныгытуны тээмин иту торган дэреслэр нэм чаралар керэ:

- дэвалау физик культура;
- гимнастика, аэробика, ритмика, баскетбол, чаңғы һәм башкалар;
- спорт төрләре буенча халыкка, предприятиеләргә, учреждениеләргә һәм оешмаларга Спорт-сәламәтләндерү хезмәтләре күрсәтү;
- чит оешмаларга килешү нигезендә ярышлар (чаралар) оештыру һәм уздыру.

6.7. Түләүле өстәмә белем бирү хезмәтләрен оештыру тәртибе:

- 1) өстәмә белем бирү хезмәтләренә ихтыяжны Маркетинг тикшерүен уздыру һәм тәрбияләнүчеләрнең фаразланган контингентын билгеләү;
- 2) белем бирү процессын оештыруга карата таләпләрне исәпкә алыш, түләүле өстәмә белем бирү хезмәтләре күрсәтү өчен шартлар тудыру;
- 3) белем бирү учреждениесендә оештырылуучы түләүле өстәмә белем бирү хезмәтләренең теге төрләрен гамәлгә ашыруга лицензия алу;
- 4) хезмәт күрсәтүгә заказчы белән, курсателә торган хезмәтләрнең характеристын, килешүнен гамәлдә булу вакытын, түләү күләмен һәм шартларын, шулай ук башка шартларны күрсәтеп, шартнамәләр төзү;
- 5) төzelгән шартнамәләр нигезендә түләүле өстәмә белем бирү хезмәтләре күрсәтү учреждениесе эшен оештыру турында боерык чыгару, анда уку планы, штат расписаниесе, чыгымнар сметасы, түләүле өстәмә белем бирү хезмәтләре күрсәтү белән шәгыльләнүче хезмәткәрләрнең, бүлекчәләрнең ставкалары, хезмәткәрләрнең эш графигы карала;
- 6) түләүле өстәмә белем бирү хезмәтләре күрсәтүгә вакытлыча хезмәт колективы белән хезмәт килешүләре яисә вакытлыча хезмәт колективы белән килешү төзү.

6.8. Учреждение эшмәкәрлек һәм башка керем китерә торган эшчәнлекне бары тик шулай гына башкара ала, чөнки бу аның өчен ул булдырылган һәм курсателгән максатларга туры килә торган максатларга ирешүгә хезмәт итә.

6.9. Учреждениене бетергәндә аның мәлкәте Яңа Чишмә муниципаль районы мәгарифен үстерү максатларына юнәлдерелергә мөмкин.

11.БЕЛЕМ БИРҮ ПРОЦЕССЫНДА КАТНАШУЧЫЛАРНЫҢ ХОКУКЛАРЫ һәм БҮРҮЧЛАРЫ.

7.1. Белем бирү процессында укучылар, педагогик хезмәткәрләр, укучыларның ата-аналары (законлы вәкилләре) катнаша.

7.2. Учреждениедә укучылар хокуклы:

- дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә түләүсез башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем алу;
- шәхси уку планы, тизләтелгән уку курсы буенча дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә укыту;

- өстәмә (шул исәптән түләүле) сәламәтләндерү хезмәтләре алу;
- әлеге Устав белән билгеләнгән тәртиптә Учреждение идарәсендә катнашу;
- дәүләт теркәве турында таныклык, устав, белем бирү эшчәнлеген башкаруга лицензиясе, дәүләт аккредитациясе турында таныклыклар, уку документлары, учреждениенең белем бирү эшчәнлеген оештыруны һәм гамәлгә ашыруны регламентлаучы башка документлар белән танышу;
- кеше аbruен хөрмәт итү, вәждан иреге һәм мәгълүмат, үз карашларын һәм инануларын ирекле чагылдыру, физик һәм психик көчләү, шәхесне хурлау, тормышны һәм сәламәтлекне саклау;
- уку планында карапмаган чарапарда ирекле катнашу;
- ата-аналар (законлы вәкилләр), балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе һәм мәгариф өлкәсендә идарә итүне гамәлгә ашыручы жирле үзидарә органы, унбиш яшкә житкән укучы, гомуми белем алганчы, гомуми белем алганчы, гомуми белем бируге калдыра ала;
- мәгариф өлкәсендә Россия Федерациясе законнары, муниципаль хокукый актлар нигезендә башка хокукларны гамәлгә ашыру.

7.3. Учреждение укучылары бурыгчы:

- белем бирү программасын намус белән үзләштерергә, шәхси уку планын үтәргә, шул исәптән уку планында яки шәхси уку планында карапган уку дәресләренә йөрергә, дәресләргә мөстәкыйль әзерләнергә, белем бирү программын кысаларында педагогик хезмәткәрләр тарафыннан бирелгән биренмәрне үтәргә;
- белем бирү эшчәнлеген оештыру һәм гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча учреждение Уставы, эчке тәртип кагыйдәләре һәм башка локаль норматив актлар таләпләрен үтәргә;
- үз сәламәтлегене саклау һәм нығыту турында кайгыртырга, әхлакый, рухи һәм физик үсешкә һәм үз-үзене камилләштерүгә омтылырга;
- башка укучылар һәм учреждение хезмәткәрләренең намусын һәм аbruен хөрмәт итәргә, башка укучылар тарафыннан белем алу өчен каршылыклар тудырмаска;
- Учреждение милкенә сакчыл карапга.

7.4.. Дисциплинар жәза чараларын куллану.

- Дисциплинар жәза чаралары мәктәпкәчә, башлангыч гомуми белем бирү программалары буенча укучыларга, шулай ук сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән укучыларга (психик үсеш тоткаранып һәм ақыл арттыруның төрле рәвешләре белән) карата кулланылмый.
- Авырган, каникуллар, академик ял, йөклелек һәм бала табу буенча ял яки бала карау буенча отпуск вакытында укучыларга дисциплинар жәза чаралары куллану рөхсәт ителми.

- Дисциплинар жәза чарасын сайлаганда, белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручи оешма дисциплинар жинаятынен авырлығын, укучының алдагы тәртибе, аның психофизик һәм эмоциональ торышы, шулай ук укучылар, ата-аналар советлары фикерен исәпкә алырга тиеш.

- Белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручи оешма каары буенча, 4.1 пунктында каралган дисциплинар гамәлләрне берничә тапкыр башкарған өчен, унбиш яшкә житкән балигъ булмаган укучының белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручи оешмадан, дисциплинар түләтү чаралары буларак, күшті чыгарылуы рөхсәт ителә. Әгәр дисциплинар жазаның башка чаралары һәм педагогик йогынты чаралары нәтижә бирмәгән булса һәм киләчәктә аның белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручи оешмада булуы, башка укучыларга тискәре йогынты ясый, аларның һәм белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручи оешма хезмәткәрләренен хокукларын боза, шулай ук белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручи оешманың нормаль эшләвенә комачаулый икән балигъ булмаган укучыны куу кулланыла.

- Унбиш яшкә житкән һәм төп гомуми белем алмаган балигъ булмаган баланы дисциплинар жәза чарасы буларак төшереп калдыру турындагы каар аның ата-анасының (законлы вәкилләренен) фикерен исәпкә алыш һәм балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе ризалыгы белән кабул ителә. Ятим балаларны һәм ата-ана тәрбиясенниң мәхрүм калган балаларны куу турындагы каар балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе һәм опека һәм попечительлек органы ризалыгы белән кабул ителә.

7.5. Педагогик хезмәткәрләр түбәндәге академик хокуклар һәм ирекләрдән файдалана:

- 1) укыту иреге, үз фикеренде ирекле белдерү, һөнәри эшчәнлеккә тыкшынмау;
- 2) педагогик нигезләнгән формалар, чаралар, укыту һәм тәрбия ысулларын сайлау һәм куллану иреге;
- 3) гамәлгә ашырыла торган белем бирү программасы, аерым уку предметы, курс, дисциплина (модуль) чикләрендә иҗади инициативага, авторлык программаларын һәм укыту һәм тәрбия алымнарын эшләү һәм куллану хокуки;
- 4) белем бирү программы нигезендә һәм мәгариф турындагы законнарда билгеләнгән тәртиптә дәреслекләр, уку эсбаплары, материаллар һәм башка укыту һәм тәрбия чараларын сайлап алу хокуки;
- 5) белем бирү программаларын, шул исәптән уку планнарын, календарь уку графикларын, эш предметларын, курсларны, дисциплиналарны (модульләрне), методик материалларны һәм белем бирү программаларының башка компонентларын эшләүдә катнашу хокуки;
- 6) фәнни, фәнни-техник, иҗади, тикшеренү эшчәнлеген гамәлгә ашыру, эксперименталь һәм халықара эшчәнлектә, эшләнмәләрдә һәм инновацияләрне көртүдә катнашу хокуки;
- 7) китапханәләрдән һәм мәгълүмат ресурсларыннан, шулай ук белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручи оешманың локаль норматив актларында билгеләнгән тәртиптә мәгълүмати-телекоммуникацион чөлтәрләргә һәм мәгълүмат базаларыннан, уку һәм методик материаллардан, музей фондларыннан, белем бирү эшчәнлеген тәэмин итүнен

матди-техник чараларыннан, белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыруучы оешмаларда педагогик, фәнни һәм тикшеренү эшчәнлеген сыйфатлы гамәлгә ашыру өчен кирәкле булган материаллардан түләүсез файдалану;

8) Россия Федерациясе законнарында яисә локаль норматив актларда билгеләнгән тәртиптә белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыруучы оешманың белем бирү, методик һәм фәнни хезмәтләреннән түләүсез файдалану хокуку;

9) белем бирү оешмасы, шул исәптән идарә итүнең коллегиаль органнарында, әлеге оешма уставында билгеләнгән тәртиптә катнашу хокуку;

10) мәгариф оешмасы, эшчәнлегенә кагылышлы мәсьәләләр буенча, шул исәптән идарә органнары һәм ижтимагый оешмалар аша, фикер альшуда катнашу хокуку;

11) Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән рәвешләрдә һәм тәртиптә ижтимагый профессиональ оешмаларга берләшү хокуку;

12) белем бирү мәнәсәбәтләрендә катнашучылар арасында бәхәсләрне җайга салу комиссиясенә мөрәҗәгать итү хокуку;

13) педагогик хезмәткәрләрнең һөнәри этикасы нормаларын бозуга карата гадел һәм объектив тикшерү хокуку;

14) эш вакытының кыскартылган озынлыгына хокук;

15) педагогик эшчәнлек профиле буенча өстәмә һөнәри белем алуга хокук өч елга бер тапкырдан да ким түгел;

16) еллык төп озайтылган түләүле ялга хокук, аның озынлыгы Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә;

17) дәүләт сәясәтен эшләү һәм мәгариф өлкәндә хокукый җайга салуны гамәлгә ашыруучы федераль башкарма хакимият органы билгеләгән тәртиптә бер елга кадәр өзлексез педагогик эш срокы белән бер елга кимендә ун ел дәвамында ялга чыгу хокуку;

18) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә картлык буенча иминият пенсиясен вакытыннан алда билгеләү хокуку;

19) Россия Федерациясе Федераль законнарында һәм Татарстан Республикасы закон актларында билгеләнгән башка хезмәт хокуклары, социаль ярдәм чаралары.

7.6. Учреждениенең педагог хезмәткәрләре бурычлы:

-үз эшчәнлегене югары профессиональ дәрәҗәдә тормышка ашырырга, расланган эш программы нигезендә укытыла торган уку предметларын, курсны, дисциплиналары (модульне) тулы күләмдә тормышка ашыруны тәэмин итәргә;

-хокукый, әхлакый һәм этик нормаларны үтәргә, һөнәри этика таләпләрен үтәргә;

- укучылар һәм башка белем бирү мәнәсәбәтләрендә катнашучыларның намусын һәм абруен хөрмәт итәргә;

- укучыларда танып белү активлыгын, мөстәкүйльлеген, инициативасын, ижади сәләтен үстерергә, гражданлық позициясен формалаштырырга, заманча дөнья шартларында хезмәткә һәм тормышка сәләтне үстерергә, укучыларда сәламәт һәм имин яшәү рәвеше культурасын формалаштырырга;
- педагогик нигезләнгән һәм югары сыйфатлы белем бирү формаларын, укыту һәм тәрбия методларын кулланырга;
- укучыларның психофизик үсеш үзенчәлекләрен һәм аларның сәламәтлеге торышын исәпкә алырга, сәламәтлекләре буенча мөмкинлекләре чикләнгән затларның белем алувы өчен кирәkle махсус шартларны үтәргә, кирәк булганда медицина оешмалары белән хезмәттәшлек итәргә;
- систематик рәвештә үз һөнәри дәрәҗәнне арттырырга;
- аттестацияне мәгариф турында законнарда билгеләнгән тәртиптә үтәргә;
- хезмәт законнары нигезендә эшкә көргәндә башлангыч медицина тикшерүләрен, шулай ук эш бирүче юнәлеше буенча чираттан тыш медицина тикшерүләрен үтәргә;
- Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә хезмәтне саклау өлкәсендә белемнәрне һәм күнекмәләрне тикшерү, укыту һәм тикшерү узарга;
- Учреждениенең уставын, эчке тәртип кагыйдәләрен үтәргә.

7.7. Педагогик эшчәнлеккә Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган мәгариф учреждениеләре турында типлаштырылган нигезләмәләр белән билгеләнгән тәртиптә билгеләнә торган белем бирү үзәге булган затлар кертелә.

Педагогик эшчәнлек рөхсәт ителми торган затлар:

- суд карары нигезендә педагогик эшчәнлек белән шөгыльләнү хокукуннан мәхрүм ителгән;
- шәхеснең тормышына, сәламәтлегенә, ирегенә, намусына һәм аbruена (законсыз урыннан тыш, психиатрия стационарына психиатрия стационарына, яла һәм мыскыл итүгә), шәхеснең женси кагылгысызлыгына һәм женси ирегенә, гайләгә һәм балигъ булмаганнарга, халыкка һәм иҗтимагый әхлакка, дәүләтнең конституцион строе һәм иминлекке нигезләренә, шулай ук иҗтимагый куркынычсызлыкка каршы жинаятыләр өчен жинаять эзәрлекләве туктатылган затлардан тыш, жинаять эзәрлекләвенә дучар ителгән яисә хөкем ителгән затлардан.
- федераль законда билгеләнгән тәртиптә эшкә сәләтsez дип танылган;
- башкарма хакимиятнең дәүләт сәясәтен эшләү һәм сәламәтлек саклау өлкәсендә норматив-хокукый жайга салу функцияләрен башкаручы федераль органы тарафыннан расланган исемлектә каралган авырулары булган затлар.

7.8. Балигъ булмаган укучыларның ата-аналары (законлы вәкилләре) түбәндәгеләргә хокуклы:

- бала фикерен исәпкә алып, баланың төп гомуми белем алғанчы, шулай ук, белем алу рәвешләрен һәм белем алу рәвешләрен, факультатив һәм электив уку предметларын, курсларны, Учреждение тәкъдим итә торган исемлектән дисциплинарны (модульләрне) исәпкә алып, баланың төп гомуми белем алғанчы сайларга;
- мәгариф эшчәнлеген гамәлгә ашыруга Учреждение уставы, лицензия белән, дәүләт аккредитациясе турында таныклық, укыту-программа документлары һәм белем бирү эшчәнлеген оештыруны һәм гамәлгә ашыруны регламентлаштыручи башка документлар белән танышырга;
- белем бирү һәм тәрбия бирү ысуулары, белем бирү технологияләре, шулай ук үз балаларының өлгөрөш бәяләмәләре белән кулланыла торган белем бирү әчтәлеге белән танышырга;
- укучыларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен якларга;
- укучыларның планлаштырылган тикшерүләрнең (психологик, психологик-педагогик) барлык тәрләре турында мәгълumat алырга, мондый тикшерүләр үткәрүгә яки мондый тикшеренүләрдә катнашууга ризалык бирергә, аларны үткәрүдән яки аларда катнашудан баш тартырга, үткәрелгән тикшерүләрнең нәтижәләре турында мәгълumat алырга;
- Устав билгеләгән формада Учреждение идарәсендә катнашу.

7.9. Балигъ булмаган балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре) бурычлы:

- балаларның гомуми белем алуын тәэммин итү;
- учреждениенең әчке тәртип кагыйдәләрен, локаль норматив актлар таләпләрен үтәргә;
- укучыларның һәм Учреждение хезмәткәрләренең намусын һәм аbruен хәрмәт итәргә.

7.9. Әлеге Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән бурычларны үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен балигъ булмаган балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре) Россия Федерациисе законнарында каралган жаваплылыкка ия.

8. УЧРЕЖДЕНИЕ ҮЗГӘРТЕП КОРУ ҺӘМ ЯБУ

8.1. Учреждениенең эшчәнлеге Россия Федерациисе законнарында билгеләнгән тәртиптә үзгәртеп кору яки бетерү юлы белән туктатылырга мемкин.

8.2. Үзгәртеп кору автоном учреждениенең хокукларын һәм бурычларын Россия Федерациисенең гамәлдәге законнары нигезендә аның варисына күчүгә кiterә.

8.3. Учреждениене үзгәртеп кору, балалар хокукларын үтәүне исәпкә алып, кабул ителгән каар нәтижәләрен жирле үзидарә вәкаләтле органы тарафыннан алдан эксперт бәяләвен исәпкә алмыйча рөхсәт ителми.

8.4. Учреждениене бетерү мемкин:

- Гамәлгә куючы тарафыннан Россия Федерациисе законнары нигезендә;

• -суд карары буенча, тиешле лицензиясез йэ закон белэн тыелган эшчәнлек яки Учреждениенең уставы максатларына туры килми торган эшчәнлек башкарылган очракта.

8.5. Учреждениене үзгәртеп кору һәм бетергән очракта, эштән азат ителгән хезмәткәрләргә Россия Федерациясенең гамәлдәге законнары нигезендә аларның хокукларын һәм бурычларын үтәү гарантияләнә.

8.6. Учреждениене бетергәндә яки үзгәртеп корганда, кагыйдә буларак, уку елы тәмамланғаннан соң гамәлгә куючы башка гомуми белем бирү учреждениеләренә, аларның ата-аналары (законлы вәкилләре) белэн килешенеп, укучыларны тиешле типтагы башка гомуми белем бирү учреждениеләренә күчерү өчен жаваплылыкны үз өстенә ала.

8.7. Учреждениене бетерү тәмамланган дип санала, ә Учреждение, бу хакта юридик затларның бердәм дәүләт реестрына кертелгәннән соң, гамәлдән чыккан дип санала.

8.8. Учреждениене бетергәндә акчалар һәм башка милек объектлары, үз йөкләмәләрен каплау буенча түләүләрне исәпкә алып, гамәлгә куючы тарафыннан кире кайтарыла һәм мәгарифне үстерү максатларына юнәлдерелә.

9. ЛОКАЛЬ АКТЛАР

9.1. Белем бирү мөнәсәбәтләрен җайга сала торган нормалар (алга таба - локаль норматив актлар) булган локаль норматив актлар үз компетенцияләре чикләрендә, уставында билгеләнгән тәртиптә, Россия Федерациясе законнары нигезендә кабул ителә.

9.2. Белем бирү эшчәнлеген оештыруның һәм гамәлгә ашыруның төп мәсьәләләре буенча локаль норматив актлар кабул ителә, шул исәптән белем алучыларны кабул итү кагыйдәләрен, укучыларның дәресләр режимын, аларның формаларын, вакыт аралыгын һәм укучыларның өлгерешен агымдагы тикшереп тору тәртибен, укучыларны күчерү, күчерү, күчерү һәм торғызу тәртибен һәм нигезләрен, белем алучылар һәм балигъ булмаганнарың ата-аналары (яисә) ата-аналары (законлы вәкилләре) арасында барлыкка килүне, аларны туктатып тору һәм туктату тәртибен регламентлаштыра торган норматив актлар кабул ителә.

9.3. Укучылар һәм мәгариф оешмасы хезмәткәрләре хокукларына кагылышлы локаль норматив актларны кабул иткәндә, укучылар советларының, ата-аналар комитетының, укучыларның вәкиллекле органнарының фикере, шулай ук хезмәт законнары, хезмәткәрләрнең вәкиллекле органнары тарафыннан каралган тәртиптә һәм очракларда исәпкә алына.

9.4. Мәгариф турындагы законнарда, хезмәт законнарында билгеләнгән яисә билгеләнгән тәртипне бозып кабул ителгән учреждениедә тәрбияләнүчеләрнең яисә хезмәткәрләрнең хәлен начарайта торган локаль норматив актлар нормалары кулланылмый һәм юкка чыгарылырга тиеш.

10. УСТАВНЫ ҮЗГӘРТҮ ТӘРТИБЕ

10.1. Учреждениенең гамәлгә кую документы булып аның Уставы тора.

10.2. Учреждениенең Уставы һәм үзгәрешләре гамәлгә куючы тарафыннан раслана, законда билгеләнгән тәртиптә теркәлә, дәүләт теркәвенә алынганнан соң үз көченә керә.

11. ЙОМГАКЛАУ НИГЕЗЛӘМӘЛӘРЕ

11.1. Учреждение, мәгариф турындагы законнарда каралган үзенчәлекләрне исәпкә альп, граждан законнарында билгеләнгән тәртиптә үзгәртеп корыла яки бетерелә.